2.redakcija_26.10.2026.

SATURS

Ievads	
1. Kristīgā viesmīlība	
2. Praktiskā viesmīlība Baznīcā 2.1. Pirmais iespaids 2.2. Informācijas nozīme draudzes viesmīlībā 2.3. Baznīcas sagatavošana 2.4. Draudzes viesmīlības kopēji 2.5. Komunikācija 2.6. Izaicinājumi viesmīlības kalpošanā 2.7. Drošība baznīcā	
3. Dievkalpojums - Dieva mīlestības un viesmīlības pilnīgākā izpausme 3.1. Iedvesmojošs dievkalpojums 3.2. Svētā vakarēdiena dievkalpojuma skaidrojums 3.3. Viesmīlība citu formu dievkalpojumos un svētdarbībās	
4. Viesmīlība - draudzes misijas instruments 4.1. Viesmīlības kopšana draudzē 4.2. Pasākumu organizēšana draudzē 4.3. Draudzes misijas pasākumi ārpus baznīcas	
5. Noslēguma novērējums	
6. Pielikumi	

IEVADS

Materiāls tapis, lai aicinātu cilvēkus draudzēs vairāk aizdomāties, kā jūtas cilvēki baznīcās, īpaši tie, kuri ir mūsu viesi – ko viņi saredz, sadzird, sajūt un satiek. Aicinām atcerēties, ka ar izturēšanos un rūpēm par mūsu viesiem, un arī mūsu pašu starpā, rūpējoties vienam par otru, mēs parādām mīlestību, uz ko mūs māca Kristus.

Draudžu viesmīlības vadlīnijas nepretendē uz viesmīlības rokasgrāmatas formātu. LELB darba grupa, kura sagatavoja šo materiālu, vēlas atgādināt par svarīgāko – par mīlestību brāļu un māsu starpā, kas simbolizē Dieva mīlestību pret mums kā primāro avotu.

Draudžu viesmīlības materiālā ir iekļautas atsauces uz to, ko Svētie Raksti mums māca par viesmīlību, kā arī praktiski ieteikumi un piemēri, kā praktizēt viesmīlību draudzē un baznīcā – vietā, kur cilvēks var tuvoties Dieva mīlestības avotam un satikt Dievu kā namatēvu. Viesmīlība draudzē ir viens no veidiem, kā paust mīlestību pret brāļiem un māsām. Viesmīlība ir viens no Baznīcas misijas piepildījumiem. Materiālā doti arī praktiski piemēri un „pārbaudes lapu" paraugi. Tie palīdzēs atcerēties par svarīgām viesmīlības niansēm, kā arī novērtēt savas baznīcas un draudzes viesmīlību.

Mēs, draudzes cilvēki, šeit esam "Dieva rokas". Caur mūsu izturēšanos – viesmīlību un mīlestības darbiem – mēs parādām attieksmi pret cilvēkiem, paužot mūsu pārliecību par sekošanu Kristus ceļam.

Tādēļ no sirds jums novēlam, lai katrā viesmīlības aspektā iekļaujat arī galvenos uzdevumus, ko Kristus mums ir devis – mīlēt vienam otru un sludināt Evaņģēliju!

1. KRISTĪGĀ VIESMĪLĪBA

Mēs vēlamies nedaudz atkāpties no standarta viesmīlības definīcijām, kuras ir tradicionālas klientu apkalpošanā, bet raudzīties uz viesmīlības izpausmēm kristīgajā vidē – draudzē, baznīcā un draudzes dzīvē, jo Kristus mums ir devis „jaunu bausli", kas māca mūs mīlēt:

> ***"Jaunu bausli Es jums dodu, ka jūs cits citu mīlat,***
>
> ***kā Es jūs esmu mīlējis,***
>
> ***lai arī jūs tāpat cits citu mīlētu.***
>
> ***No tam visi pazīs, ka jūs esat Mani mācekļi,***
>
> ***ja jums būs mīlestība savā starpā."***
>
> */Jņ 13:34 – 35/*

Tradicionāli klientu apkalpošanas sfērā runā par viesmīlības divām daļām – materiālo un nemateriālo. Kā materiālā daļa tiek minētas visas praktiskās lietas: telpas, noformējums, tīrība, aromāti, mūzika u.tml. Respektīvi – viss, ko var saredzēt, sadzirdēt sasmaržot, sagaršot, sajust. Savukārt par nemateriālo daļu tradicionālajā klientu apkalpošanā tiek uzskatītas personāla izpausmes – izturēšanās, attieksme, atbilstošs ārējais izskats un komunikācijas prasmes. Garīgi dziļāki un jūtīgāki klientu apkalpošanas jomas speciālisti runā arī par "atmosfēru", ko rada personāls – viss, kas saistīts ar personāla darbībām, domām un emocionālajām izpausmēm. Jebkurā gadījumā svarīgi vienmēr atcerēties, ka ikvienam draudzes viesmīlības kalpošanā esošajam cilvēkam svarīgs uzdevums ir būt empātiskiem un aizdomāties, kā jūtas mūsu brāļi un māsas, mūsu tuvākie un mūsu viesi.

Taču, mēs, kristieši, zinām arī to, ka šajā nemateriālajā daļā jeb "atmosfērā" ir vēl kāda komponente, kura ir pati svarīgākā no visām – Svētā Gara klātbūtne. Šis ir dziļš ticības aspekts, un šajā materiālā mēs nepretendējam uz tā teoloģisku skaidrojumu, taču šeit ir runa par ko vairāk, nekā tikai par mūsu pausto mīlestības attieksmi un mīlestības darbiem. Tā ir Svētā Gara klātbūtne, kuru draudze ar savu mīlestību pret Dievu ir

izlūgusies kā svētību. Un šī klātbūtne ir tas, uz ko mēs visvairāk vēlamies tiekties savā draudzē un baznīcā.

Caur viesmīlību kā mīlestības darbību var saskatīt Kristus vaigu. Mēs paužam mīlestību caur viesmīlības kalpošanu, un viesmīlība mums sniedz gan personīgu gandarījumu, gan svētī mūsu draudzi:

> ***"Neaizmirstiet viesmīlību! Jo daži ar to, pašiem nezinot,***
>
> ***savos namos ir uzņēmuši eņģeļus!"***
>
> */Ebr 13:2/*

Ar uzmanību, laipnību, draudzīgumu, iejūtību un patiesām, beznosacījuma rūpēm par viesiem (un šādu attieksmi arī vienam pret otru) mēs paužam mīlestību. Kā mācīts Svētajos Rakstos:

> ***"Tad Ķēniņš tiem atbildēs un sacīs:***
>
> ***patiesi Es jums saku: ko jūs esat darījuši vienam no šiem Maniem vismazākajiem brāļiem, to jūs esat Man darījuši."***
>
> */Mt 25:40/*

Viesmīlība draudzēs ir praktiskā Kristus mīlestības izpausme, tā palīdz pievest cilvēkus Baznīcai. Viesmīlības gars ir klātesošs tur, kur valda mīlestība vienam pret otru, un cilvēki to sajūt. Mēs varam būt perfekti sagatavojušies – viss tīrs, kārtīgs, pieejama informācija, pievilcīgi viesu sagaidītāji – bet, ja nav viesmīlības gara klātbūtnes, mūsu viesi un arī mūsu draudzes brāļi un māsas tomēr nesajutīsies gaidīti un mīlēti.

2. PRAKTISKĀ VIESMĪLĪBA BAZNĪCĀ

Draudzes viesmīlība sākas ar baznīcas ieeju, bet jau daudz, daudz agrāk. Pirmkārt, tā ir draudzes locekļu iekšējā individuālā vēlme un kopīgā vienošanās kalpot cits citam un būt „aktīvi" viesmīlīgiem – gan ieaicinot savā dievnamā un draudzē ļaudis, gan arī (un vēl jo vairāk!) ieaicinot ļaudis Baznīcā un ticībā. Otrkārt, tā ir draudzes aktīva lūgšanu dzīve, kad tiek aizlūgts arī par mīlestību, viesmīlību un atvērtību viesiem.

Mums jāieaicina cilvēki, viesi aktīvi – tā, kā to darīja Ābrahāms:

"Un Tas Kungs parādījās viņam pie Mamres ozoliem,

kad tas dienas tveicē sēdēja savas telts durvīs.
Un viņš pacēla savas acis un skatījās, un raugi, trīs vīri stāvēja viņa priekšā.
Tos ieraudzījis, viņš steidzās tiem pretim no telts durvīm, noliecās līdz zemei un sacīja: "Mans Kungs, ja es esmu atradis labvēlību tavās acīs, tad, lūdzams, neej savam kalpam garām.
Es likšu atnest drusku ūdens, ko nomazgāt kājas, tad apmetieties zem šī koka.
Un es dabūšu kumosu maizes, ka jūs varat savas sirdis stiprināt, pēc jūs varat atkal doties ceļā, jo kādā citā nolūkā tad jūs būtu iegriezušies pie sava kalpa?"
Un tie teica: "Labi, dari, kā tu esi sacījis."
Un Ābrahāms iesteidzās teltī pie Sāras un sacīja: "Steidzies, paņem trīs mērus miltu no smalkajiem miltiem, iejauc tos un taisi plāceņus."
Un Ābrahāms skrēja pie lopiem un paņēma labu un mīkstu telēnu un deva to puisim, steidzinādams to sagatavot.
Tad viņš paņēma raudzētu un svaigu pienu un sagatavoto teļu un cēla to viņiem priekšā, bet pats viņš stāvēja pie viņiem zem koka, kamēr viņi ēda."

/1Moz 18:1 – 8/

Citētajā Rakstu vietā spilgti redzam, ka viesmīlības kalpošana, kā būtisks ticīga cilvēka dzīves aspekts, tika apskatīta jau Vecajā Derībā. Šajā materiāla nodaļā ir aprakstīts, kā baznīcēns vai mūsu baznīcas viesis redz (un ne tikai redz) mūsu dievnamu un kā veidojas

pirmais iespaids par mums un mūsu draudzi. Nodaļā iekļauti arī praktiski padomi viesmīlīgas un aicinošas vides veidošanai. Materiāla noslēgumā ir sagatavotas darba lapas, kuras ikdienā palīdzēs rūpēties par visiem viesmīlības aspektiem draudzē. Šīs darba lapas var tikt izmantotas arī kā tests, lai novērtētu savu dievnamu un viesmīlības kalpotājus tajā.

ATTIEKSME IR SVARĪGĀKA PAR FORMU!

Att.nr. 1 – Viesmīlības uztveres sfēras

2.1. PIRMAIS IESPAIDS

Pirmā iespaida nozīmi ir vērts apskatīt plašāk. Pirmais iespaids, kas dievnama viesim izveidojas par konkrēto baznīcu un draudzi, bieži vien veido arī kopējo iespaidu par visu Baznīcu.

Pirmo iespaidu veido viss, ko cilvēks redz, dzird, ko var saost un sataustīt. Pirmais iespaids veidojas labu laiku pirms cilvēks ienāk kādā no mūsu baznīcām.

Iespaids par draudzi, Baznīcu un kristiešiem sāk veidoties jau tad, kad par konkrēto baznīcu tiek meklēta informācija – kontakti, norises u.c. Tālāk jau seko pieredze izvēlētā dievnama tuvumā, ienākot un uzturoties tajā.

Iespaids veidojas un nostiprinās, satiekot mūs – cilvēkus draudzē – un piedaloties baznīcā notiekošajos procesos: dievkalpojumā, svētbrīdī, koncertā vai sadraudzībā.

Galvenie faktori, kas veido un ietekmē iespaidu par baznīcu un draudzi:

- Informācija par dievnamu, draudzi (ko cilvēks meklē iepriekš);
- Apkārtnes un vides ap dievnamu pievilcība un pieejamība;
- Informācija pie dievnama (draudzes nosaukums, dievkalpojumu laiki, kancelejas darba laiks, mācītāja, draudzes priekšnieka u.c. kontakti u.tml.);
- Dievnama atvērtība (kad atvērts, vai kontakti - kas var atvērt, ja slēgts);
- Tīrība un kārtība dievnamā;
- Ērtības, apgaismojums, siltums, aromāti;
- Cilvēki dievnamā (draudzes locekļi, kalpotāji, mācītājs);
- Ko apmeklētāji redz un dzird (mūzika, trokšņi, kalpotāju sarunas).

Psiholoģisku pētījumu rezultāti parāda, ka pirmais iespaids veidojas ļoti īsā laikā – dažās sekundēs – un to ir ļoti grūti mainīt. Respektīvi – ja pirmais iespaids un pirmā pieredze ir bijusi slikta, tad viesim arī turpāk, visticamāk, viss šķitīs nepievilcīgs. Iespējams, ka šāds cilvēks mūsu draudzē arī neuzkavēsies.

2.2. INFORMĀCIJAS NOZĪME DRAUDZES VIESMĪLĪBĀ

Baznīcas viesi ar mums iepazīstas un mūsu viesmīlību novērtē jau tad, kad viņi meklē informāciju par baznīcu. Informācijas pārbagātības pasaulē mums ir jāatrod sava vieta, izvērtējot draudzes spējas un iespējas.

Informācijai jābūt:

- Labi pamanāmai - izvietotai vienā un redzamā vietā (pie baznīcas un baznīcā);
- Atbilstošai - saistītai ar draudzē notiekošajām aktivitātēm (noteikti arī attiecīgā kontaktinformācija);
- Aktuālai un savlaicīgai - regulāri pārskatītai un atjaunotai;
- Saprotamai un viegli uztveramai gan draudzes locekļiem, gan citiem apmeklētājiem;
- Vizuāli korektai – bez kļūdām, bez izbalējušām vai mitruma bojātām lapām, ja drukātā veidā.

Mūsdienās cilvēki visbiežāk informāciju meklē interneta vietnēs. Tas, cik ātri un ērti var atrast informāciju, liecina par to, cik daudz organizācija ir padomājusi par saviem potenciālajiem apmeklētājiem. Tādā pašā veidā tas attiecas uz Baznīcu un draudzi – cik lielā mērā mēs parādām savu viesmīlību, padomājot par to, vai viegli cilvēkam atrast vajadzīgo informāciju. Iedrošinām izmantot zemāk minētos kanālus, kā arī LELB

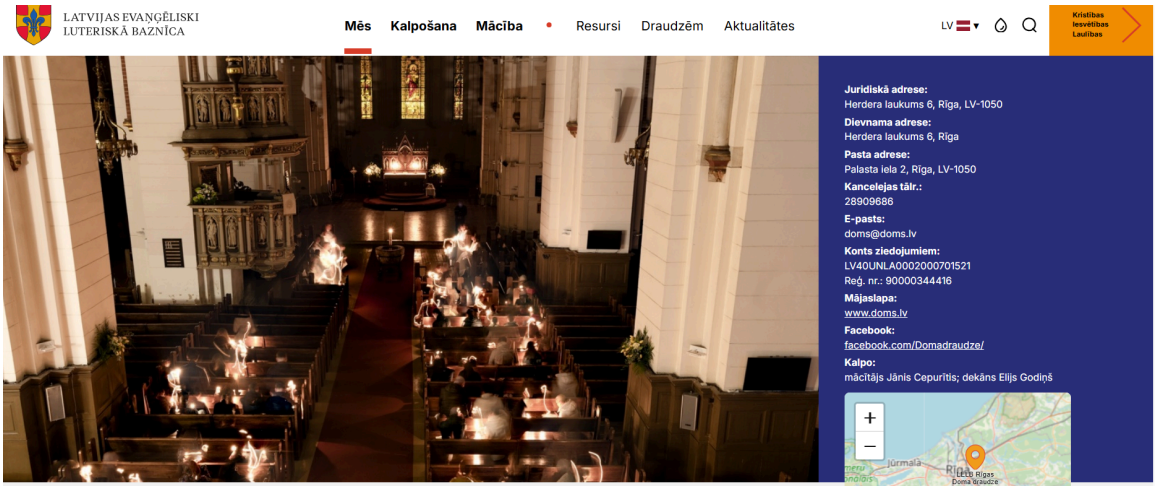
piedāvātās iespējas publikācijām LELB mājas lapā, Facebook, Instagram kontos un laikrakstā "Svētdienas Rīts"!

Mājas lapai un sociālajiem tīkliem paredzēto informāciju sūtiet: redaktors@lelb.lv,; laikrakstam "Svētdienas Rīts": svetdienasrits@lelb.lv.

2.2.1. ĀRĒJĀ INFORMĀCIJA

❖ Mājaslapa

LELB mājaslapā www.lelb.lv katrai draudzei ir iespēja izveidot savu vizītkarti ar foto, logo un kontaktinformāciju (vismaz mācītāja un draudzes priekšnieka kontaktiem). Būtiski, lai dievkalpojumu laiki un kontakti mājaslapā redzami pirmie, tie būtu viegli pamanāmi un atbilstu faktiskajiem. Draudžu sadaļā LELB mājas lapā var ievietot arī informāciju par aktuālajiem pasākumiem, arī video.

Att.nr. 2 – Draudzes vizītkarte www.lelb.lv

Kā veiksmīgus draudžu mājas lapu piemērus 2026.gadā var minēt:

https://araisudraudze.lv/

https://priekuleslelb.lv/

http://ogresdraudze.lv/

https://www.jezusdraudze.lv/

https://luteradraudze.lv/

https://www.salasdraudze.lv/

https://satubaznica.weebly.com/

https://cesusirds.lv/

https://www.simanadraudze.lv/

https://www.kempji.lv/ un citas**.**

❖ Sociālie tīkli

Apzinoties auditoriju, kuru draudze vēlas sasniegt, vērtīgi izveidot kontus sociālajos tīklos (Facebook, Instagram). Svarīgi izveidotos kontus uzturēt aktīvus un ierakstus veikt regulāri. Tie var būt tematiski attēli, Rakstu vietas, īsi video par draudzē notiekošajām aktivitātēm. Informācijai, ko gatavo publicēšanai sociālajos tīklos, jābūt īsai, kodolīgai, tā var būt veidota arī neformālā valodā. Ieteicams šajā kalpošanā iesaistīt gados jaunākus draudzes locekļus, kuriem ir atbilstošas prasmes. Kā labus piemērus sociālo tīklu lietošanai var minēt Rīgas Vecās Sv.Ģertrūdes draudzi, Rīgas Lutera draudzi, Rīgas Sv.Ģertrūdes draudzi, Rīgas Doma draudzi, Straupes, Kuldīgas, Bauskas draudzes u.c..

❖ Informācija pie baznīcas

Atgādinot, ka pirmais iespaids par draudzi veidojas, pirms viesis ir ienācis mūsu dievnamā, jāpievērš uzmanība, vai pie baznīcas ir visa nepieciešamā informācija, vai tā ir pieejamā vietā (piemēram, žoga ārpusē, ja teritorija ir slēgta), izgaismota tumšajā diennakts laikā.

❖ Dievnama nosaukuma plāksne

Pie dievnama ir jābūt reprezentablai plāksnei no izturīga un kvalitatīva materiāla. Uz plāksnes ir dievnama nosaukums un kura norāda arī piederību Latvijas Evaņģēliski luteriskajai Baznīcai. Nav ieteicams uz dievnama plāksnēm likt jebkādu informāciju, kura var mainīties, piemēram, kontaktu informāciju. Ir izstrādāti paraugi un ieteikumi vienotam dievnamu informatīvo plākšņu dizainam. (Sk. PIELIKUMS [1]). Par ieteikumiem plākšņu izgatavošanai, kā arī plāksnes maketa dizaina izstrādi, draudze var sazināties ar LELB Virsvaldes biroju.

Att.nr. 3 – Dievnama nosaukuma plāksne

Materiāli atrodami LELB mājas lapā šeit: https://lelb.lv/lelb-gerbona-lietosana.

❖ Draudzes nosaukuma plāksne

Katrai draudzei ir jāizvieto pieejamā un redzamā vietā informācija ar draudzes nosaukumu (tas var atšķirties no dievnama nosaukuma). LELB ir izstrādāti paraugi un ieteikumi vienotam draudžu informatīvo plākšņu dizainam. Plāksne pie dievnama sniedz informāciju par baznīcas piederību LELB un dievnama nosaukumu.(Sk. PIELIKUMS [2]). Uz plāksnes ieteicams izvietot QR kodu, kas aizved uz draudzes vizītkarti LELB mājas lapā. Lūdzu, sekojiet, lai draudzes informācija LELB mājas lapā ir korekta!

Att.nr. 4 – Draudzes info plāksnes paraugs

❖ Informācijas stendi

Tajos izvietojama informācija par dievkalpojumu laikiem, mācītāja pieņemšanas un kancelejas darba laikiem, kontaktinformācija un ziņas par tuvākajiem pasākumiem.
Īpaši svarīgi! Gadījumos, kad dievnams ir slēgts, jānodrošina, lai šī informācija būtu izvietota baznīcas ārpusē redzamā vietā. Taču aicinām izmantot ikvienu iespēju turēt savu dievnamu atvērtu! Noteikti izvietojiet informāciju, ja ir iespēja dievnamu atvērt pēc pieprasījuma!

Att.nr. 5 –LELB Dubultu draudzes informācijas āra stends

2.2.2. INFORMĀCIJA DIEVNAMĀ

Nākamais solis ir rūpēties, lai pašā dievnamā būtu pietiekami daudz informācijas. Ja cilvēks ir informēts, viņš jūtas droši. Īpaši svarīgi tas ir viesiem un jaunpienācējiem mūsu draudzē.

❖ Informācijas stends/dēlis dievnamā

Informācijas stendā dievnamā vai uz informācijas dēļa izvietojama svarīgākā informācija: par dievkalpojumu laikiem, mācītāja pieņemšanas un kancelejas darba laikiem, kontaktinformācija un ziņas par tuvākajiem pasākumiem, afišas, posteri, citi uzskates materiāli. Dažus paraugus jūs atradīsiet pielikumu sadaļā. Šeit var izvietot vairāk informācijas - arī par aktualitātēm draudzēm, plānotajiem pasākumiem, draudzes pasākumu kalendāru. Ļoti palīdzošas viesiem ir norādes par uzvedību dievnamā un dievkalpojuma laikā. Tās nevajadzētu veidot ar apgalvojumiem nolieguma formā, piemēram: "Dievkalpojuma laikā *nedrīkst* runāt pa mobilo telefonu", bet "Dievkalpojuma laikā turi savu mobilo telefonu izslēgtu!".

Att.nr. 6 –LELB Informācijas stends Cēsu Sv.Jāņa baznīcā

❖ Draudzes cilvēki

Sagaidītāji (kalpotāji, dežuranti) pie baznīcas ieejas, kā arī ikviens draudzes cilvēks, kurš laipni ieaicina baznīcā un sniedz nepieciešamo informāciju.

Draudzes ārējā saziņā ieteicams izveidot draudzes atpazīstamu veidlapu, vai izmantot vienotā LELB stilā veidotu draudzes veidlapu, e-pasta adresi, parakstu. Par veidlapas pamatu var izmantot vienotā LELB stilā veidotu draudzes veidlapu. (Sk. PIELIKUMS [3]).

Veidlapas forma, kā arī vispārīgas LELB ģerboņa lietošanas vadlīnijas atrodamas LELB mājas lapā https://www.lelb.lv/lelb-gerbona-lietosana.

❖ Mācītājs

Pirms dievkalpojuma sniedz īsu ieskatu un dievkalpojuma laikā norāda dziesmu numurus vai lappuses, kur atrodams attiecīgais psalms vai cits teksts. Protams, to var nedarīt, tomēr jāpatur prātā, ka dievkalpojumā piedalās ne tikai pieredzējuši draudzes locekļi, bet ir arī viesi, kuri var arī nezināt divkalpojuma kārtību. Patīkami dzirdēt, ja mācītājs pamana un sveic baznīcas viesus.

❖ Cita drukātā informācija

Bieži vien cilvēkiem pirmā pieredze un saskarsme ar baznīcu saistīta ar izaicinošiem dzīves notikumiem, pārbaudījumiem, sērām un citiem brīžiem, kad cilvēks meklē atbalstu ārpus ierastā cilvēku un ikdienā apmeklējamo vietu loka. Svarīgi, lai redzamā vietā būtu pieejama informācija par dievkalpojumu laikiem, iespēju satikt mācītāju, uzrakstīt aizlūgumu, nolikt svecīti.

Cilvēkiem, kuri vēl tikai meklē ceļu pie Dieva, būs noderīgi, ja starp baznīcā esošiem materiāliem atradīsies arī vienkāršu lūgšanu teksti, piemēram, "Mūsu Tēvs".

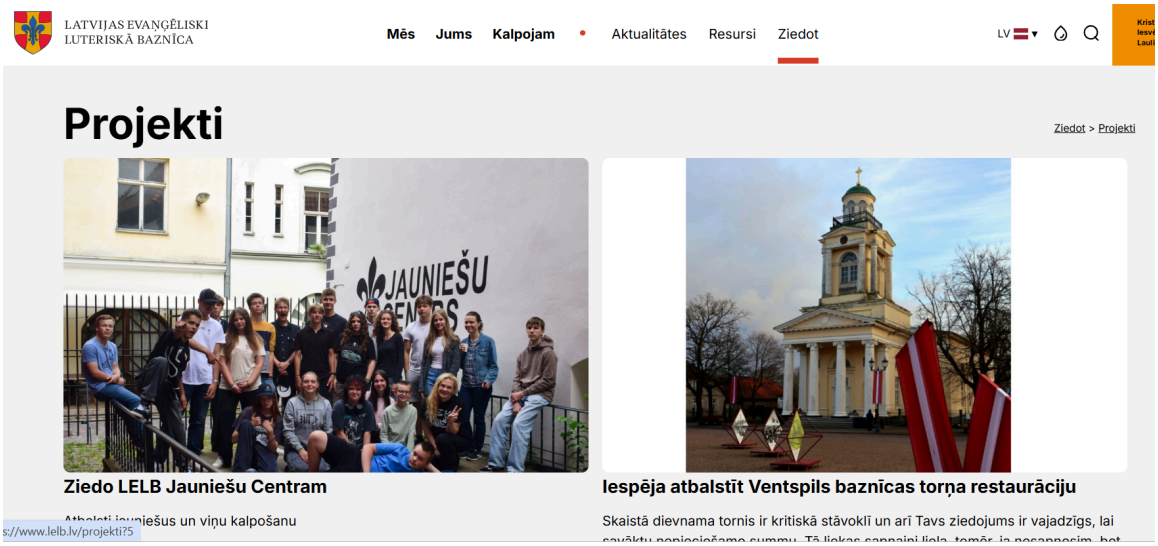
Informāciju par draudzi (kontakti, pasākumu norišu kalendārs, kalpošanas vai ziedošanas iespējas u.c. drukātā informācija) ieteicams veidot, kā nelielus flaierus vai kartītes, lai baznīcas apmeklētāji tās var ērti paņemt līdzi. Dažkārt draudzes nepieciešamo informāciju izvieto arī drukātajās dievkalpojumu norises un dziesmu lapiņās (Sk. PIELIKUMS [4] un PIELIKUMS [5]).

❖ Informācija par ziedojumu iespējām

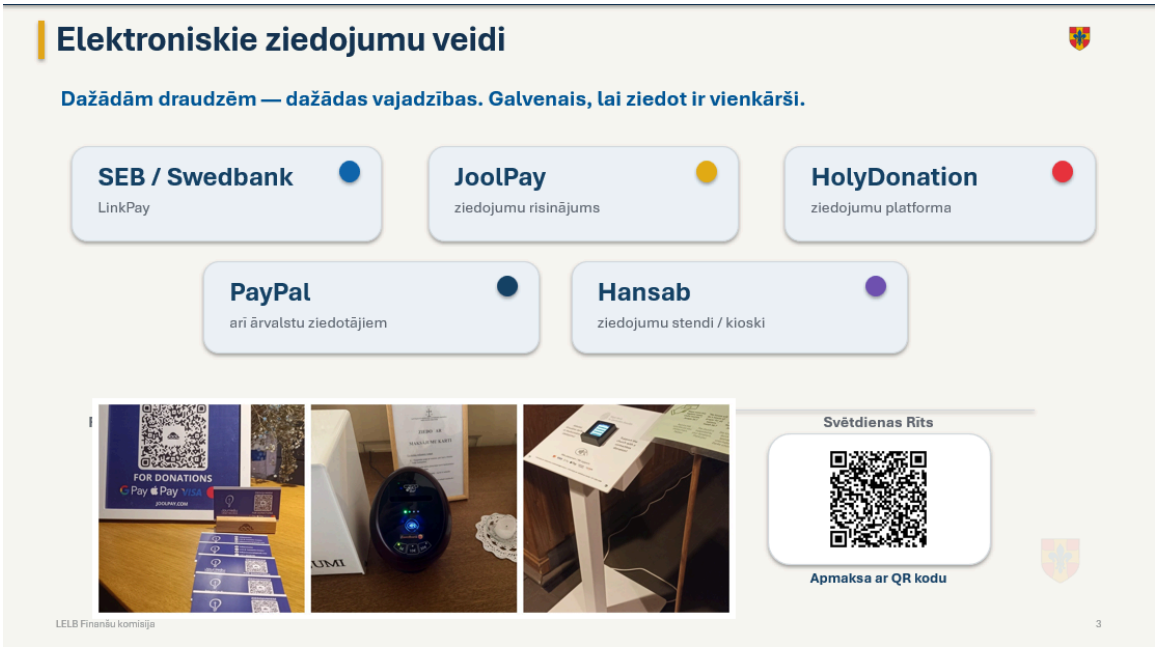
Viesi labprāt sniedz kādu ziedojumu dievnama uzturēšanas vai draudzes vajadzībām, taču, ja nav norādīts, kā to veikt, cilvēki mēdz apjukt.

Mūsdienās draudzēm ir iespējams veidot dažādus, apmeklētājiem ērtus ziedošanas veidus - piemēram, izvietot maksājumu terminālus vai QR kodus, kas aizved uz bankas vai kartes maksājumu. Ziedojumu kapmaņas dažādiem projektiem var publicēt arī www.lelb.lv, kā arī LELB sociālajos tīklos.

Padomu par konkrētajai draudzei labākajiem risinājumiem varat jautāt LELB Finanšu komisijai. Kontakti mājas lapā: https://www.lelb.lv/finanses

Att.nr. 7 – projektu/ziedojumu sadaļa www.lelb.lv

Att.nr. 8 – Maksājuma termināļa risinājumu iespējas

Cita iespēja - var veidot maksājumu pieprasījumus internetbankas aplikācijā kā linku vai QR kodu. Jāņem vērā, ka šiem maksājuma pieprasījumiem ir noteikts derīguma termiņš un šādus maksājuma pieprasījumus ērti lietot konkrētiem, īstermiņa projektiem.

Att.nr. 9 – Maksājuma pieprasījuma paraugs

2.2.3. DRAUDZES IEKŠĒJĀ INFORMĀCIJA

Izvēloties veidu, kā par svarīgākajām norisēm apziņot draudzi, jāņem vērā draudzes locekļu vecuma grupas un jāizvēlas atbilstošais saziņas veids: vēstules, e-pasti, WhatsApp grupas, Facebook lapa vai cits.

Draudzēs, kurās ir daudz vecāka gadagājuma cilvēku, kuru veselība neļauj regulāri apmeklēt dievkalpojumus, būtiski ir neaizmirst un informācijas izplatīšanai lietot konkrētajai paaudzei pieejamus un ierastus saziņas līdzekļus: drukātas draudzes vēstis vai apkārtrakstus, ko nosūta e-pastā, piegādā personīgi vai pa pastu. Apmeklējot draudzes locekļus mājās, medicīnas vai aprūpes iestādēs (sasirgušus vai kādā dzīves pārbaudījumā esošus cilvēkus), drukāts izdevums var palīdzēt paildzināt notikušo sarunu un būt par iemeslu atrast ceļu uz baznīcu un draudzi. Šādam nolūkam ieteicams izmantot mūsu Baznīcas žurnālu “Svētdienas Rīts”.

2.3. BAZNĪCAS SAGATAVOŠANA

Rūpes par vidi ap dievnamu un pašas baznīcas kārtību ir praktisks veids, kā draudze kalpo cilvēkiem ar kristīgo mīlestību. Sakopta apkārtne un pārdomāti sagatavotas baznīcas telpas palīdz apmeklētājiem justies gaidītiem, droši un mierpilni.

2.3.1. VIDE AP DIEVNAMU

Kristīgo viesmīlību parāda ne tikai cilvēki, bet arī vieta, kurā mēs mītam. Kā Kristus sekotājiem, mums baznīca ir nozīmīga vieta, un arī pret ēku un tās apkārtni esam aicināti izturēties viesmīlīgi, to sakopjot un uzturot kārtīgu. Vadlīniju pielikumā ir sagatavota darba lapa par dienama un tā apkārtnes sagatavošanu (Sk. PIELIKUMS [6] un PIELIKUMS [7]), kuru iespējams izmatot par paraugu, lai izvērtētu vai baznīcas apkārtne parāda, ka mums kā draudzei šī vieta ir svarīga. Jāpatur prātā, ka dievnamu apkārtnes atšķiras, atkarībā no tā, vai tas atrodas, piemēram, pilsētā vai laukos. Ir dievnami, kuru teritorijas apjoztas ar sētu, kurus ieskauj dārzs vai parks, ir dievnami, ap kuriem ir tikai bruģis.

Sakopta, aicinoša vide ap baznīcu liecina par mūsu viesmīlību un iedrošina apmeklētājos ienākt dievnamā.

Att.nr. 10 – ziedu noformējums.
LELB Dubultu draudze Jūrmalā

Att. nr. 11 Dievnama noformējums ziemā.

2.3.2. DIEVNAMA SAKĀRTOŠANA

Tāpat kā vide ap baznīcu, arī pašas baznīcas atšķiras, gan pēc lieluma un telpu daudzuma, gan iekārtojuma, gan nolietojuma pakāpes un citiem faktoriem.. Katram dievnamam ir sava specifika, tomēr visām baznīcām ir kopīgas vietas un faktori, kas redzami jebkuram baznīcēnam vai apmeklētājam. Aicinām baznīcas ieeju, draudzes zāli, altāri apskatīt un novērtēt vienmēr "baznīcas viesa acīm" – skats no malas, atbildot uz jautājumu: *"Kā baznīcu redz mūsu viesis (apmeklētājs)?"* Atbilstošā pārbaudes darba lapa - PIELIKUMS [6], [6A] un [7].

<u>Galvenie vides faktori, kam pievērst uzmanību:</u>

- **Apgaismojums**

  Sveces baznīcā rada atbilstošu noskaņu, taču vajag pārliecināties, vai kopējais apgaismojums ir pietiekams, lai lasītu tekstu dziesmu grāmatā. Ja nepieciešams, jāparūpējas par papildus apgaismojumu. Ja turat savu baznīcu atvērtu, arī tad to vajag atbilstoši izgaismot;

- **Dzirdamība**

  Jāpārliecinās, vai mācītāja sludinātais ir dzirdams visā baznīcas zālē, balkonā. Ja izmantojat apskaņošanas tehniku, pirms dievkalpojuma un pasākumiem jāpārliecinās, ka viss strādā un skaņa ir kvalitatīva un optimāla. Noteikti nekavējoties ziņojiet mācītājam vai pērmindieriem, ja dievkalpojuma vai pasākuma laikā pamanāt kādas problēmas ar skaņu;

- **Tīrība**

  Tā ir absolūtā norma visur, kur uzņemam viesus! Tīrība liecina par mūsu cieņu pret viesiem, pret sevi un visam pāri – parāda mūs attieksmi pret Dievu mūsu Kungu.

❖ Siltums

Atbilstoši laika apstākļiem, baznīcas durvis var turēt atvērtas, lai vēdinātu vai ļautu ieplūst siltumam no ārienes. Par siltumu īpaši jādomā ziemas periodā, jāatceras, ka mācītājs un kalpotāji kustās un viņiem ir siltāk, nekā dievkalpojumā mazkustīgajiem baznīcēniem. Ja draudzei ir pietiekami daudz līdzekļu vai rodas iespēja īstenot kādu projektu, noteikti padomājiet par apkures iespējām;

❖ Ērtums

Iespēju robežās padomājiet par papildus ērtībām baznīcēniem, piemēram, sēžamspilventiņiem, kāju palikņiem, plediem.

Situācijas ir dažādas, ne katrā dievnamā iespējams uzreiz veikt atjaunošanas darbus, pārkrāsot sienas, nomainīt grīdas, solus utt., kas prasa papildus finansiālos resursus, kuru draudzei var arī nebūt. Bet ir lietas, kas paveicamas bez lieliem papildus resursiem. Ko mēs varam izdarīt, lai padarītu situāciju labāku?

Dievnamu apsaimniekošanas jautājumos iespējams vērsties pēc padoma pie LELB Īpašumu apsaimniekošanas speciālista LELB Virsvaldē. Viņa uzdevumi ir: Apsekot LELB dievnamus, izvērtēt to tehnisko stāvokli un uzturēšanas vajadzības; konsultēt draudzes, sniedzot atbalstu kultūras mantojuma saglabāšanā, strādāt kopā ar LELB Īpašumu komisiju, risinot īpašumu apsaimniekošanas jautājumus, sagatavot priekšlikumus finansējuma piesaistei no valsts, pašvaldībām un fondiem.

Tomēr jāpatur prātā, ka arī perfekti sagatavota baznīca bez kristīgās viesmīlības garīgā aspekta, var kļūt par sterilu muzeju, nevis viesmīlīgu un aicinošu dievnamu. Paturot fokusā kristīgās viesmīlības garīgo aspektu, ir vieglāk kopt arī tās fiziskās izpausmes reālās darbībās.

2.4. DRAUDZES VIESMĪLĪBAS KOPĒJI

Cilvēki, kas veido pirmo iespaidu – kalpotāji, kuri sagaida baznīcēnus pirms dievkalpojuma, tā laikā un pavada pēc dievkalpojuma, tāpat arī kalpotāji, kuri sagaida baznīcas apmeklētājus citu pasākumu laikā un vienkārši atvērtas baznīcas laikā. Par viesmīlības atmosfēru jārūpējas ikvienam draudzes loceklim, lai baznīcā gaidīti, droši un labi justos gan viesi, gan paši draudzes locekļi. Mums vienmēr jāatceras, ka viss, ko mēs darām baznīcā – gan apkārtnes un paša dievnama sagatavošana, gan pasākumu organizēšana un viesu uzņemšana – tas viss ir paredzēts ne tikai cilvēkiem, bet Dievam par godu! Tikai mūsu pašu spēkos ir sniegt visu to labāko un lauzt stereotipu par "baznīcas kafiju" un iepelējušajiem cepumiem!

2.4.1. ATTIEKSME UN IZTURĒŠANĀS

Mūsu attieksme ir iekšējs faktors, tās ir mūsu vērtības, uzskati, domas. Savukārt, mūsu uzvedība ir veids, kā mēs parādām savu attieksmi. Uzvedību izmainīt ir vienkāršāk nekā attieksmi, tomēr piemērotāk būtu pārskatīt savu attieksmi un strādāt pie tās maiņas.

Ar savu uzvedību un izturēšanos pret baznīcas apmekētājiem – gan viesiem, gan draudzes locekļiem – mēs parādām šo īpašo Dieva un Kristus mīlestību. Tas ir galvenais mērķis, organizējot viesmīlības kalpošanu draudzē.

Kalpotāju uzdevums ir pamanīt apmeklētāju vajadzības, pirms viņi paši sāk jautāt, palīdzēt viņiem orientēties baznīcā, dievkalpojumu norisē, un jaunpienācējiem vieglāk iejusties un iedzīvoties draudzē.

Viesmīlības kalpotāju un jebkura draudzes locekļa uzdevums ir pamanīt, būt līdzās, palīdzēt orienēties un justies droši.

2.4.2. SAGATAVOŠANĀS PIRMS KALPOŠANAS

Viss sākas ar sagatavošanos kalpošanai, apzinoties un izturoties ar cieņu pret vietu kur esam aicināti kalpot. Jāierodas savlaicīgi un tīrā, atbilstošā apģērbā, protams, ievērojot higiēnas normas. Ierašanās laikus palīdz sagatavoties kalpošanai – atvēlēt laiku lūgšanai, sakārtot un pārbaudīt darba vietu. Viesmīlības kopēji jau labu laiku iepriekš gatavojas, aizlūdzot par kalpošanu, noskaņojoties pozitīvi un cenšoties visu negatīvo un savas problēmas atstāt "ārpus dievnama durvīm", lai simtprocentīgi varētu kalpot viesmīlībai.

Draudzes viesmīlības kopēju sagatavošanās un pienākumu apraksta paraaugs pievienots pielikumu sadaļā (Sk. PIELIKUMS [8])

2.4.3. ĀRĒJAIS IZSKATS

Kā jau tika minēts iepriekš, pirmais iespaids veidojas ļoti īsā (dažu sekunžu) laikā. Lielāko daļu informācijas mūsu dievnama apmeklētāji uztvers caur redzes kanālu. Tāpēc tik svarīgs ir viesmīlības kalpotāju ārējais izskats. Sakopts ārējais izskats ir cieņa pret sevi, cieņa pret cilvēkiem, ar ko strādā. Ikreiz, kad dododties kalpot un mēs sakopjamies, mēs to darām Tam Kungam par godu, jo dadamies uz templi, uz Viņa svētnīcu. Galvenais noteikums viesmīlības kopēja ārējā tēlā – tas ir Baznīcas videi atbilstošs, svinīgs, bet neuzkrītošs, bez pārspīlējumiem un atbilstošam Baznīcas sludinātajām kristīgajām vērtībām. Krāsām, rakstiem, aksesuāriem - nekam nebūtu jābūt tādam, kas varētu novērst draudzes locekļu un viesu uzmanību no dievkalpojuma, lūgšanām u.c. svētdarbībām dievnamā vai provocēt nevēlamas domas.

Galvenie aspekti, kas jāņem vērā, kalpojot viesmīlībā baznīcā:

- **Personīgā higiēna**

  Cilvēkam, kurš kalpo citiem cilvēkiem pašam ir jābūt sakoptam. Tīri mati, nagi un ķermenis ir neapspriežama norma;

- **Apģērbs**

  Tīrs, sakopts un atbilstošs Baznīcas videi. Labāk izvēlēties lietišķa stila un krāsu apģērbu, tas liecinās par to, ka jūs kalpojat, nevis svinat. Krāsas un detaļas ir jāizvēlas neuzkrītošas;

- **Mati, make-up un nagi**

  Tīri, svaigi, neuzkrītoši – tie paši noteikumi, kā par apģērbu;

- **Aromāti, smaržas**

  Svaiguma un tīrības smarža, ja lietojat parfīmus, tad tiem vajadzētu būt viegliem, bez asa aromāta un lietotiem ar mēru.

2.5. KOMUNIKĀCIJA

Kristīgi viesmīlīgai komunikācijai jābūt laipnai, draudzīgai, pacietīgai, pazemīgai un atbalstošai. Vienmēr jāapdomā, vai tas, ko mēs teiksim "cels" mūsu sarunas biedru, ja gribas teikt ko nosodošu, tad rūpīgi jāapdomā, kāds ir šīs sarunas sasniedzamais rezultāts. Viesmīlīga komunikācija vienmēr būs vērsta uz to, lai mūsu saskarsmes partneris justos labi, ērti, gaidīts un mīlēts. To var panākt ar atbilstošiem vārdiem, balss toni, saprotamu runas veidu, taču svarīgi ir arī žesti, stāja un mīmika.

2.5.1. NEVERBĀLĀ KOMUNIKĀCIJA

Jāatceras, ka komunikācija ir ne tikai vārdi, bet arī ķermeņa valoda: žesti, kustības, mīmika, kā arī balss tonis, tembrs un skaļums, kādā mēs runājam.

- **Žesti un mīmika**

  Bieži vien tie pasaka vairāk, kā vārdi. Jāatceras, ka kalpotāji tiek vēroti un reizumis mūsu neatbilstoši mīmikas vai acu kustību signāli var nodot nevajadzīgu informāciju par mūsu patiesajām emocijām;

- **Stāja**

  Liecina par mūsu pārliecību. Taisna mugura un stalti pacelta galva radīs drošību citos un apmeklētājos, tā tiek uztverta, kā pašpārliecības signāls un ka kalpotājs ir pārliecināts par sevi un to, ko dara, rada drošības sajūtu apkārtējiem;

- **Kustības**

  Tām nevajadzētu būt ne par ātru, ne par lēnu. Pārāk ātra kustēšanās apkārtējos rada nedrošību un pat stresu, savukārt, pārāk lēnas kustības neliecina par viesmīlības kalpotāja aktivitāti kalpošanā;

- **Skatiens**

  Tas vēsta par mūsu gatavību komunicēt un par atvērtību komunikācijā. Viesmīlības kalpotāja uzdevums ir vērot apmeklētājus dievnamā, veidot acu kontaktu, gan signalizējot to, ka katrs ir pamanīts, gan to, ka esam gatavi nepieciešamības gadījumā pakalpot. Acu kontaktam noteikti ir jābūt sarunas laikā. Psihologi iesaka skatīties cilvēkam pieres rajonā starp acīm, nevis pārmaiņus vienā, tad otrā acī. Tāpat tiek ieteikts, lai komunikācijā ar cilvēku grupu, acu kontakts uz brīdi tiktu izveidots ar katru cilvēku no grupas;

❖ Smaids

Cilvēka smaids norāda atvērtību draudzīgai saskarsmei. Smaidošs cilvēks rada mīļu un pozitīvu atmosfēru un iedrošina pie viņa vērsties, ja ir kādi jautājumi vai vienkārši vēlme sarunāties. Diemžēl mēs dažkārt mēdzam pārspīlēt ar nopietnību Baznīcā, taču jāatceras, ka mēs dievkalpojumu "svinam" un priecājamies gan par iespēju būt Baznīcā, gan par katru mūsu draudzes locekli un viesi!

2.5.2. VERBĀLĀ KOMUNIKĀCIJA

Verbālajā jeb vārdiskajā komunikācijā ir jāņem vērā, ka mēs runājam ne tikai ar vārdiem, bet nododam informāciju ar mūsu balsi.

❖ Balss tonis, tembrs, skaļums

Mūsu balss tonim ir jāsaskan ar mūsu tekstuālo vēstījumu komunikācijā. Pārāk smalks balss tonis nerada respektu, tādēļ smalko balss toņu īpašniekiem (parasti tādas balsis ir sievietēm), ieteicams nopietnu informāciju pasniegt, apzināti runājot zemākā balss tonī. Jūsu teiktajam noteikti ir jāsaskan ar to, ko jūs sakāt, jo balss tonis nodod neīstumu. Sarunai jābūt pietiekami skaļai, lai mūsu komunikācijas partneris varētu uztvert sniegto informāciju, tomēr netraucētu citiem un tā, lai citi nedzirdētu lietas, kas viņiem nebūtu jādzird;

❖ Sasveicināšanās

Cieņpilna sasveicināšanās ir neatņemams verbālās komunikācijas sākums. Viesmīlības kalpotājiem ir jābūt proaktīviem – pirmajiem jāpamana apmeklētājs, jāizveido acu kontakts, jāuzsmaida un jāsveicina;

❖ Komunikācijas frāzes

Neaizmirsīsim par vienkāršajām, bet tik nepieciešamajām frāzēm:

"Lūdzu!" "Paldies!"

"Labdien! (Labrīt, labvakar)". "Sveiki!" "Laipni lūgti" (mūsu baznīcā)!

"Kā varu jums pakalpot?" "Vai vēlaties dziesmu grāmatu?" "Vai esat pirmo reizi pie mums?"

"Uz redzēšanos!", "Gaidīsim jūs atkal!".

> ***"Laipna valoda ir tīrs medus,***
> ***dvēselei salda un kauliem zāles,***
> ***kas dziedina."***
> */Sak 16;24/*

Negatīvās frāzes – tās ir frāzes, par kurām saka, ka tās "nogalina komunikāciju". Izvairieties no frāzēm:

"Es to nezinu!"

"Es nevaru!"

"Ko jūs gribat?"

"Vienīgais, ko es varu izdarīt…"

"Dīvaini, tā nekad nav noticis."

"Mēs tā nedarām!" vai *"Mēs vienmēr tā darām!"*

"Tā nav mana atbildība (vaina, pienākums)!"

Aizstājiet tās ar **pozitīvām frāzēm**:

"Tūdaļ noskaidrošu!"

"Ar prieku!"

"Kā es varu jums palīdzēt?"

"Būs noticis kāds pārpratums, tūdaļ atrisināsim!"

"Pasaukšu kolēģi (mācītāju, draudzes priekšnieku, citu), viņš labāk mācēs jums paskaidrot."

"Man ļoti žēl, ka tā notika! Vai pastāstīsiet sīkāk?"

Svarīgas ir ne tikai frāzes, kas veido pirmo iespaidu, bet arī tās, ko lietojam problēmu gadījumā:

"Atvainojiet!"
"Piedodiet!"
"Man ļoti žēl, ka tā notika!"

Nekautrēsimies atvainoties, ja esam kļūdījušies, vai arī baznīcas apmeklētājs ir piedzīvojis kādu neērtu vai nepatīkamu situāciju! Nav svarīgi, vai esat kļūdījies, vai nē, jo jūs atvainojaties par situāciju, ko cilvēks ir piedzīvojis. Lai nogludinātu situācijas, var nākties atvainoties arī par citu vainu. Nebūtu pieņemami mūsu viesiem skaidrot to, kurš pie kā ir vainīgs. Mēs atvainojamies par situāciju, par nepatīkamām sajūtām, kas viesim radās tur, kur bija jābūt viesmīlībai un mīlestībai. Atvainošanās, piedošanas lūgšana un piedošana ir kristietim pašsaprotama lieta.

2.5.3. AKTĪVĀ KLAUSĪŠANĀS

Jāatceras, ka komunikācija ir ne tikai runāšana. Viss sākas ar uzmanīgu ieklausīšanos, ko sauc par "aktīvo klausīšanos". Mums ir ne tikai jāklausās, bet arī jādzird un rūpīgi jāpārdomā, ko runātājs saka. Ieteicams ir izrādīt, ka klausāmies aktīvi, pieliecot galvu uz runātāja pusi, izsakot apstiprinājumus, piemēram: "jā!", "es saprotu", "tiešām?", kā arī pārjautājot, vai esam sapratuši pareizi. Obligāti ir jānoklausās līdz galam, ko saka sarunas partneris. Dažkārt cilvēki mēdz izdarīt pāragrus secinājumus, pirms noklausījušies visu informāciju. Labs veids, kā veidot kvalitatīvu komunikāciju, ir īsi pārstāstīt saviem vārdiem otra teikto, pārjautāt, vai viss saprasts pareizi. Bieži vien, nekorektas komunikācijas dēļ rodas dažādas nevajadzīgas problēmsituācijas;

2.5.4. KOMUNIKĀCIJAS STILS

Komunikācijai jābūt atbilstošai tam cilvēkam vai cilvēkiem, ar ko sarunājamies. Saruna ar bērnu jāveido citā valodas stilā nekā ar gados vecāku cilvēku. Tāpat jāatceras, ka tiem, kuri draudzei pievienojušies nesen, daudzi lietotie vārdi un jēdzieni var nebūt saprotami. Mūsu, viesmīlības kalpotāju, galvenais komunikācijas uzdevums ir maksimāli labi saprast viesi, apmeklētāju un pašiem tikt iespējami labi saprastiem.

2.6. IZAICINĀJUMI VIESMĪLĪBAS KALPOŠANĀ

Lai cik labi mēs censtos, tomēr gadās arī kļūmes un neizdošanās. Kļūdīties ir cilvēcīgi – neceriet, ka Ādama pārkāpums uz jums neiedarbosies! Lai pasargātu sevi no izdegšanas, atcerēsimies lūgt, lai viss notiek Dieva vadībā. Dažkārt, ja kaut kas neizdodas, tas mums ir nepieciešams, lai mēs kaut ko iemācītos. Protams, mēdz būt situācijas, kad esam patiešām pieļāvuši kļūdu. Šādas situācija ir jāanalizē, un jāpārdomā plāns uzlabojumiem. Taču nebūtu sevi jāšausta par neizdošanos. Jāatceras mācība par pateicību. Lai gan cilvēka prātam raksturīgi atkal un atkal "pārmalt" negatīvo, tomēr iesakām pavisam vienkāršu tehniku - katru vakaru pierakstīt, par ko esmu pateicīgs šajā dienā – Dievam vai kādam cilvēkam. Pateicība palīdz gan nomākt negatīvas domas, bet, galvenais - mēs sekojam kristīgajai mācībai:

> ***"Par visu esiet pateicīgi!***
>
> ***Jo tāda ir Dieva griba***
>
> ***Kristū Jēzū…."***
>
> */1Tes 5:18/.*

Vislielākie izaicinājumi mēdz būt saistīti ar grūtībām sadarboties un izrādīt mīlestību tiem, kuri mums ir nepievilcīgi, tiem, kuri šķiet kašķīgi, konfliktējoši. Mudināsim sevi un citus kalpotājus atcerēties, ka caur kalpošanu šiem cilvēkiem mēs kalpojam Dievam. Caur labu un pozitīvu attieksmi sarežģītās vai nepatīkamās situācijās mēs mācāmies pacietību, lēnprātību un mīlestību.

Starptautiskā pētījumā (Rainer, Thom S. "Becoming a welcoming church" https://ereader.perlego.com/1/book/2694961/6?element_originalid=page1) ir minēti faktori, kādēļ draudzēs grūti ienākt un nostiprināties jauniem cilvēkiem.

Draudzes viesmīlību traucējošie faktori:

- Sagaidītāji vairāk uzmanības pievērš draudzes locekļiem, nevis viesiem;
- Draudzes locekļi nelabprāt komunicē ar viesiem;
- Nedroša un nesakopta vide bērniem;
- Trūkst sagaidītāju, dežurantu;
- Nav vai ir novecojusi informācija (mājas lapa, sociālie tīkli, stendos pie baznīcas vai baznīcā);
- Trūkst nepieciešamās norādes – autostāvvieta, WC, bērnu zona u.c.;
- Draudzes kalpotāji runā teoloģiskā žargonā, kas nav saprotams ienācējiem;
- Nesaprotama, neizskaidrota liturģija, spredikļi sarežģītā valodā;
- Draudzes locekļi nav viesmīlīgi, piemēram, aizrāda, ka viesis sēž "nepareizajā" vietā;
- Netīras, nesakoptas labierīcības.

2.7. DROŠĪBA BAZNĪCĀ

Jebkura apdraudējuma gadījumā vienmēr atcerieties, ka **cilvēku dzīvība un drošība ir primāra**. Tikai, kad cilvēki ir drošībā, var domāt par materiālo vērtību drošību vai glābšanu.

Drošības pasākumu soļi:

- Izveidojiet kārtību, kā rīkoties gadījumā, ja kādas nekārtības notiek dievkalpojuma vai koncerta laikā. Ja iespējams, katrā dievkalpojumā nozīmējiet vienu atbildīgo par drošību;
- Pārrunājiet rīcību ugunsnelaimes, avārijas signalizācijas, huligānisma, veselības problēmu un citos neparedzētos gadījumos;
- Atstājiet brīvu pieeju ēku avārijas izejām un izvietojiet norādes, lai šīs izejas būtu labi pamanāmas;
- Baznīcā labi redzamā vietā novietojiet avārijas dienestu telefona numurus un ēkas evakuācijas shēmu;
- Atcerieties, ka arī ikvienam kalpotājam jāparūpējas par savu drošību;
- Ja iespējams, ierīkojiet "drošības pogu" dievnama kalpotājiem;
- Sasveicināšanās ar katru apmeklētāju ir gan viesmīlības, gan drošības jautājums;
- Ja iespējams, piedāvājiet atstāt lielizmēra priekšmetus (koferus, somas, ķiveres u.tml.) pie ieejas vai tam paredzētā vietā;
- Izmantojiet virves nožogojumu un norādes, kas aizliedz pieeju noteiktām ēkas daļām;

- ❖ Novērsiet dievnamā nekārtību vai dažādu priekšmetu uzkrāšanos, lai negadījuma gadījumā neapgrūtinātu evakuāciju;
- ❖ Ja dievnamu turat atvērtu, bet kalpotāji ne vienmēr atrodas telpā, radiet iespaidu, ka telpā ir cilvēki (fona mūzika, novērošanas kameras).

Materiālo vērtību drošība:

- ❖ Nodrošiniet, lai vērtīgie priekšmeti nav redzami no ēkas ārpuses, un nenovietojiet maza izmēra vērtīgus priekšmetus viegli pieejamās vietās;
- ❖ Neizvietojiet vērtīgus priekšmetus nepārredzamās zonās, vājā apgaismojumā un ārdurvju tuvumā;
- ❖ Uzturiet zemes gabalu pie baznīcas labā stāvoklī, nepieļaujot teritorijas aizaugšanu vai pamestības izskatu;
- ❖ Izveidojiet baznīcas atslēgu izsniegšanas kārtību, uzraugiet atslēgu komplektu skaitu, lai zinātu, kam tās izsniegtas.

Noderīgi ir iepazīties un veidot draudzīgas attiecības ar tuvākās pašvaldības vai valsts policijas nodaļas pārstāvjiem, vietējo pašvaldību, kā arī turēt pieejamā vietā informāciju ar nepieciešamajiem kontaktpersonu, palīdzības dienestu un iestāžu tālruņu numuriem.

Izdrukājami vizuāļi, kuros ietverta informācija par drošības jautājumiem, pievienoti pielikumu sadaļā (Sk. PIELIKUMS [9-1;9-2;9-3;9-4]).

3. DIEVKALPOJUMS – MĪLESTĪBAS UN VIESMĪLĪBAS PILNĪGĀKĀ IZPAUSME

> ***"Tāpēc eita uz lielceļiem un aiciniet kāzās,***
>
> ***kādus vien atrodat."***
>
> */Mt 22:9/*

"Kristus viesmīļi", aicinādami uz sava Kunga mielastu, darbojas Viņa uzdevumā, tie mīl savu draudzi, savu Kungu un viesus, kas jāaicina. Tie ir iemīlējuši sava Kunga parādīšanos.

Dievkalpojums ir sevišķa dāvana, jo tajā cilvēkam ir ļauts sastapt Dievu. Dievs gan ir pie mums arvien, bet īpaši savu klātbūtni Viņš apsolījis dievkalpojumā caur savu Dēlu Jēzu Kristu. Viņš solījis būt klāt tur, kur Viņa draudze sapulcējusies Dieva Vārdā un ņem dalību Viņa Mielastā.

Šī apsolījuma dēļ, kad nākam uz dievkalpojumu, varam būt pilnīgi droši, ka satiksim pašu Visaugstāko, visa Radītāju, visa labuma avotu, Viņu, kas ir pati Mīlestība, un kas uz mums sevišķi izpaudusies caur Viņa Dēlu Jēzu Kristu.

Kad sastopam Viņu un saņemam Viņa dāvanas, Viņš mūs dara par jauniem radījumiem, kas līdzīgi Viņam. Ja neatsaucamies Viņa aicinājumam un nenākam Viņa dievkalpojuma kopībā, bet domājam, ka Dievam varam ticēt arī bez Baznīcas, tad draud pretējais, proti, nevis, ka Dievs mūs dara Viņam līdzīgus, bet ka mēs darām dievu sev līdzīgu, ko mēdz dēvēt arī par elkdievību. Tāds dievs mums neko palīdzēt nevar. Tāpēc dzīvais Dievs aicina mūs sava Dēla, savas Baznīcas kopībā, lai tur mūs bagātīgi apdāvinātu. Par šo Dieva mīlestību draudze dievkalpojumā pateicas un slavē Viņu dziesmās un lūgšanās.

Domājot par tiem, kuri pirmo reizi piedalās dievkalpojumā vai dara to samērā reti, draudzei ir iespēja sagatavot dievkalpojuma skaidrojumu. Kā piemēru ievietojam LELB Talsu draudzes mājas lapā sagatavoto (pilnā versijas atrodama mājas lapā:

https://pilsetakalna.lv/svetdarbibas/dievkalpojums/ : *"Ienākot baznīcā cilvēkam, kurš vēl nav kļuvis par kristieti, rodas jautājums – kāpēc dievkalpojums notiek tā un ne citādi? Kāda nozīme un jēga ir vārdiem un darbībām, kad jādzied un kad - jārunā? Nezinot dievkalpojuma kārtību, cilvēks jūtas samulsis un neveikls, un nereti šādas izjūtas traucē koncentrēties lūgšanai un Dieva klātbūtnei baznīcā un draudzē". Šis ir mēģinājums īsi skaidrot dievkalpojuma kārtību un uzvedību baznīcā. Tā nekādā ziņā nepretendē uz izsmeļoša avota statusu, tās nolūks ir tikai dot pirmo ieskatu dažos jautājumos, kas saistīti ar liturģisko praksi Talsu luterāņu draudzē. Ierobežotā apjoma dēļ skaidrojumi ir iespējami īsi. Tālāku informāciju un zināšanas katrs var meklēt pats – Bībelē, Katehismos, liturģijas grāmatās vai jautājot forumos."* Tālāk var seko skaidrojums, var izmantot arī infografikas. Piemērs PIELIKUMS [12].

3.1. IEDVESMOJOŠS DIEVKALPOJUMS

Visi dievkalpojuma teksti ir tieši Svēto Rakstu citāti vai arī netieši no Dieva Vārda atvasināti. Vispirms Dievs dāvina mums savu Vārdu: *"Iesākumā bija Vārds…"* un dievkalpojums ir mūsu pateicības pilna atbilde tam, ko esam saņēmuši. Dievs darbojas pirmais un visas cilvēciskās darbības izriet no tā, ko Viņš ir darījis vispirms. Viņš ir "pirmais Iekustinātājs" (t.i. cēlonis), lai dvēseles "zvans" par atbildi rezonētu ar godbijības un pateicības pilnu skanējumu.

Dievkalpojums savā būtībā ir dāvana vai svētība, kura mums tiek dota no Dieva, un visatbilstošākais veids, kā varam atbildēt šai dāvanai (tam, ka pats Trīsvienīgais Dievs kalpo mums un dāvina savu klātbūtni savā Vārdā un sakramentā), ir pateicības pienešana Radītājam.

Dievkalpojumā priekpilni ar pateicību svinam Dieva dāvāto piedošanu absolūcijā – tam, ka Kristus nopelna dēļ mūsu grēki ir piedoti. Visa dievkalpojuma kārtība iekšēji sagatavo un virza pretim euharistijai – pateicības mielastam, kas ir katra dievkalpojuma sirds, kurā saņemam Kristus patieso miesu un asinis, lai tālāk kļūtu par Viņa dziedinošās žēlastības kanāliem šajā pasaulē.

Jēzus saka:

> ***"Kur divi vai trīs ir sapulcējušies Manā Vārdā,***
>
> ***tur Es esmu viņu vidū."***
>
> */Mt 18:20/*

Savā būtībā dievkalpojums ir priekpilna un pateicības pilna Kristus klātbūtnes svinēšana mūsu vidū.

Baznīcas galvenais uzdevums ir pateikties Dievam. Pateicības pienešanā Radītājam mēs sekojam tam piemēram, kuru atklāj četras dzīvās būtnes, divdesmit četri vecaji un eņģeļi Dieva troņa priekšā debesīs, kā arī visa radība. Apzinoties un piedzīvojot to, ko ir darījis un turpina darīt mūsu labā Radītājs, pateicības pienešana Dievam kļūst tikpat dabiska kā elpošana.

Tāpēc Jēzus par debesu valstību stāsta līdzības par svētkiem, ķēniņa dēla kāzu mielastu, kurā viss ir sagatavots (ieskaitot pat viesu drēbes), lai sanākušie priekpilni un ar pateicības pilnām sirdīm varētu svinēt svētkus. ***"Viss ir sataisīts!"*** - tiek vēstīts dievkalpojuma liturģijā. Mums tikai jāvēlas ierasties un, saņemot Dieva dāvanu pārpilnību, priekpilna pateicība kļūst par dabisku atbildi Kristus klātbūtnei Viņa Vārdā un Svētajā Vakarēdienā.

Šī pieredze dievkalpojumā Dieva bērnus dara priekpilni pateicīgus vienmēr un par visu. Pēc pateicības pilnas sirds attieksmes pasaulei kļūst atpazīstama Kristus Baznīca.

3.2. DIEVKALPOJUMA AR SVĒTO VAKARĒDIENU NORISES SKAIDROJUMS

Latvijas Evaņģēliski luteriskajā Baznīcā Dievkalpojumu pamatā ir viena kārtība, kuru var svinēt divos līdzīgos veidos: Dievkalpojums I un Dievkalpojums II, kuru teksti un secība atrodama Dziesmu grāmatas sadaļā Liturģija lpp. 938-949.

Dievkalpojumu struktūrā ir nemainīgie un mainīgie teksti.

Dievkalpojuma mainīgie teksti veidojas saskaņā ar liturģisko kalendāru un atrodami Dziesmu grāmatā lpp. 742-937. Šo informāciju, kur Dziesmu grāmatā var sekot līdzi dievkalpojuma norisei, draudze izvieto uz stenda kopā ar dziesmu numuriem, un mācītājs paziņo dievkalpojuma sākumā.

Pielikumu sadaļā (Sk. PIELIKUMS [11] un PIELIKUMS [12]) atrodama infografikas - sagatavošanās dievkalpojumam un dievkalpojuma norise, kā arī dievkalpojumu norises lapiņas PIELIKUMS [4] un PIELIKUMS [5].

PIRMS DIEVKALPOJUMA SĀKUMA

Luteriskajā tradīcijā lūgšanu laikā draudzes locekļi stāv kājās. Arī Evaņģēlija lasījumu draudze uzklausa stāvot. Vecās Derības un Vēstuļu lasījumus, tāpat arī spredikļi draudze uzklausa sēdus. Dievkalpojumā ir divas reizes, kad baznīcēni zemojas ceļos: pirmo reizi patiesā nožēlā Grēksūdzes laikā paša sākumā un otro reizi - patiesā brīnuma priekšā: Svētā Vakarēdiena iestādīšanas un baudīšanas laikā.

Krusta zīme dievkalpojuma laikā lietojama visur, kur tiek pieminēta Svētā Trīsvienība – Tēvs, Dēls un Svētais Gars, ieskaitot Ticības apliecību un lūgšanas, kā arī pēc Svētā Vakarēdiena saņemšanas. Apzīmēt sevi ar krusta zīmi nav jāuztver kā obligātu prasību, bet kā iespēju apliecināt savu kristīgo ticību un pagodināt Dievu. To var darīt arī ieejot dievnamā un pirms iziešanas laukā, tādejādi sasveicinoties ar Dievu.

❖ Sagatavošanās dievkalpojumam

Pirms dievkalpojuma sākuma, nonākot savā vietā, ticīgais klusā lūgšanā sveic Dievu, pateicas Viņam par pavadīto nedēļu un lūdz svētību šim dievkalpojumam. Lūgšanu var teikt, nometoties ceļos, izrādot pazemību un atzīstot Dieva lielumu. Šis brīdis sagatavo sirdi Dieva klātbūtnei.

❖ Ievada svētība

Ievada svētība apliecina, ka Trīsvienīgais Dievs pats sapulcina savu tautu. Mācītāja vārdi: *«Tēva un Dēla un Svētā Gara vārdā»* apliecina kristīto sapulcēšanos Dieva vārdā. Draudze saka *«Āmen»,* slavējot Dievu. Pie svētības bieži tiek iekļauts sveiciens no Atkl 1:4b: *«Žēlastība jums un miers no Tā, kas ir, kas bija un kas nāk»*, kas simbolizē mūžības un laicīgās dzīves satikšanos.

❖ Grēku nožēla un piedošana

Ticīgie atzīst savus grēkus un saņem Dieva piedošanu. Pamatojums: apustulis Pāvils 1Kor 11:27 uzsver sagatavošanos pirms Svētā Vakarēdiena. Draudze pateicas Dievam gan dievkalpojumā, gan ikdienā par saņemto žēlastību.

IEVADS

❖ Ievada psalms (Introits)

Psalms ievada draudzi dievkalpojumā un darbojas kā vadmotīvs. Vēsturiski Introita pirmie vārdi nosaka dievkalpojuma vai svētdienas nosaukumu.

❖ Kyrie

Draudze dzied kā lūgšanu pēc Dieva palīdzības un apliecina atkarību no Viņa žēlastības. Tas ir gan sauciens pēc palīdzības, gan Dieva godības slavēšana.

❖ Gloria

Dziedājums skan svētdienās, svētkos un īpašos dievkalpojumos (izņemot gavēņa laikus). Trīs daļas: Ziemsvētku evaņģēlija citāts (Lk 2:14), Tēva un Dēla pielūgšana un Kristus litānija noslēdzot ar Svētās Trīsvienības pagodinājumu. Gloria slavē, ka Dieva Vārds Kristū kļuva par cilvēku.

❖ Lūgšana

Lūgšanu ievada mācītājs ar uzaicinājumu lūgt. Tā vēršas pie Tēva (retāk Dēla), piemin Viņa īpašības un darbus, un izsaka draudzes lūgumus; tā noslēdzas ar Trīsvienīgā Dieva slavu un apliecinājumu, ka saskaņā ar Viņa apsolījumu lūdzam Jēzus vārdā.

DIEVVĀRDI

❖ Dieva Vārds

Galvenā daļa – Bībeles lasījumi, īpaši Evaņģēlijs. Lasījumu laikā skan svinīgs Allelujā, apliecinot Jēzus klātbūtni. Sprediķī mācītājs rāda, kā Dieva Vārds uzrunā draudzi šajā laikā un vietā.

❖ Evaņģēlijs

Dievvārdu daļas kulminācija izpaužas mūsu Kunga Evaņģēlija lasījumā, kurā vairumā dievkalpojumu varam dzirdēt Viņa paša sacītos vārdus. Pieminot Jēzus apsolījumu, ka tur, kur ļaudis sanākuši Viņa vārdā, Viņš pats ir to vidū, šī dievkalpojuma daļa tiek svinēta īpaši, proti, ar Alleluja (tulk. «Lai slavēts Dievs!») dziedājumu un dažkārt arī ar vīraku un Evaņģēlija procesiju.

❖ Sprediķis

Sprediķī mācītājs palīdz draudzei ieraudzīt, kā Svētajos Rakstos dzirdēto piedzīvot šodien, un kā to piepildīt dzīvē.

DIEVGALDS

❖ Draudzes lūgšana

Draudze lūdz par pasauli, valdniekiem, slimajiem, trūcīgajiem, par visiem cilvēkiem. Lūgšana nav tikai labas gribas izpausme, bet arī Kunga un Viņa apustuļu dots uzdevums draudzei piedalīties Dieva nodomā pasauli glābt un uzturēt.

❖ Dāvanu pienešana

Jau senbaznīcā dāvanas tika pienestas gan Dievgaldam, gan draudzes uzturēšanai, gan trūcīgajiem, un līdzīgi tas notiek arī šodien. Mēs nenākam uz dievkalpojumu tikai tādēļ, lai kaut ko saņemtu. Mēs uzticam Dievam sevi un visu, kas mums dots. Un tad atklājas Evaņģēlija pārsteidzošā bagātība: mūsu nabadzīgajām dāvanām pretī Kristus dod vislielāko dāvanu – pats Sevi. Viņš mūs pabaro ar savu Miesu un Asinīm, ar savu nemirstības mielastu, atjaunodams mūsu sirdis un prātu un veidodams mūs par saviem jaunajiem radījumiem.

❖ Prefācija (Dievgalda lūgšanas ievads)

Draudze piemin, ka Jēzus Svētā Mielasta laikā vispirms pateicās Dievam. Grieķu vārds eucharistia (εὐχαριστία), ar ko mēdz apzīmēt gan Dievgaldu, gan arī visu dievkalpojumu, nozīmē "pateicība", "pateikšanās". Šī Baznīcas pateicība Dievam par Jēzus pestīšanas darbu nav pašizdomāta; tās iemesls meklējams Svētā Vakarēdiena iedibināšanas naktī: «Mūsu Kungs Jēzus Kristus tajā naktī, kad Viņš tapa nodots, ņēma maizi, **pateicās** …». Draudze kopā ar un caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu, saka pateicību par Dieva brīnišķīgo pestīšanas darbu, ko mūsu dēļ Viņš darījis. Prefācija ieved mūs lielajā Baznīcas Eucharistijā - pateicībā - Dievam, kas turpinās «Svēts» dziedājumā un Eucharistijas lūgšanā.

❖ Svēts

Draudze pievienojas debesu eņģeļu slavas dziesmai: *"Svēts, svēts, svēts…":* Dievs debesīs ir svēts, varens un mūžīgs, bet mūsu Kungā Jēzū Viņš ir tuvu. Mēs esam Dieva priekšā kopā ar visu zemes un debesu draudzi un slavējam Viņu par to, ka Viņš Dievgaldā nāk mūsu vidū.

❖ Eucharistijas lūgšana

Šī lūgšanas ir dievkalpojuma sirds, jo tās centrā notiek, ka Dieva Vārds top Miesa. Ne Baznīca kaut ko "izdara" ar Dievu, bet Dievs mums svētajā Mielastā dāvā savu Dēlu, un mēs atbildam ar ticību un pateicību. Šajā lūgšanā:

- slavējam Dievu un Viņam pateicamies;
- lūdzam Svēto Garu pār dāvanām (maizi un vīnu) un pār draudzi;
- ticībā uzklausām Jēzus vārdus par Jaunās Derības iedibināšanu *«… tā ir Mana Miesa, … tās ir manas Jaunās Derības asinis…»* – Jēzus patiesi miesā nāk pie mums, apslēpts zem Maizes un Vīna zīmēm;
- būdami Viņa Jaunās Derības tauta, pasludinām un slavējam mūsu Kunga nāvi un augšāmcelšanos, gaidīdami uz Viņa atkalatnākšanu;
- uzticam Dievam sevi, Baznīcu un visu pasauli;
- mēs nestāvam šī brīnuma priekšā kā skatītāji, bet esam dalīgi Kristus pateicībā Tēvam;
- piedzīvojam, kā darbojas Svētais Gars, kad draudzes pienestās laicīgās dāvanas top par Kristus mūžīgās dzīvības dāvanu draudzei un to veido par Kristus miesu;
- saskaņā ar mūsu Kunga norādījumu: «To dariet, mani pieminēdami,» mēs pieminam dzīvu un noslēpumu: Kristus nāvi un augšāmcelšanos, kas ir mums klātesoša, un kam klāt esam mēs.

Lielais 'Āmen' lūgšanas noslēgumā ir mūsu paraksts zem šīs Dieva godināšanas un pateicības par mūsu Kunga upura dāvanu: "Jā, gods Dievam, ka tas noticis un notiek «par mums, par mani»".

❖ Mūsu Tēvs

Draudze lūdz, kā Jēzus pats to mācījis. Šī lūgšana vieno sapulcēto draudzi kā viena Tēva bērnus un sagatavo kopībai Viņa Miesas un Asins baudīšanā.

❖ Miera sveiciens

Pēc mācītāja sacītā «Miers ar jums!», kas ir augšāmceltā Kristus sveiciens Viņa mācekļiem, savstarpēji nesam šo Kunga mieru tālāk, atbildēdami mācītājam: «Miers ar tevi!» un dalīdamies ar šo mūsu Kunga sveicienu ar tiem, kas dievkalpojumā stāv mums tuvumā. Pirms saņemam Kunga Miesu un Asinis, apliecinām, ka esam Viņā vienoti, un Viņa miers piepilda mūsu savstarpējās attiecības.

❖ Dieva Jērs (Agnus Dei)

Šajā dziedājumā pateicībā draudze pielūdz Dieva Jēru tā, kā par Viņu mums liecina evaņģēlijs: Jānis Kristītājs, sacīdams: *«Redzi, Dieva Jērs, kas nes pasaules grēku,»* (Jņ1:29b) rāda, ka pestīšanas notikumā Jēzus ar savu nāvi un augšāmcelšanos piepilda to, uz ko norādīja Vecās Derības Paschā upuris un Salīdzināšanas upuris. Vienodamās Kunga Paschā mielastā (*Viņš sacīja: «Kā es ilgojos kopā ar jums ēst šo Pashu pirms savām ciešanām»* - Lk 22:15) draudze reizē raugās arī uz Dievgalda pēdējo piepildījumu Debesu valstībā, par kuru runā apustulis Jānis Atklāsmes grāmatā: *"Raksti: laimīgi tie, kas aicināti uz Jēra kāzu mielastu!"* (Atkl 19:9)

❖ Komūnija

Svēto Mielastu saņemam ar godbijību un pateicību, jo tajā pie mums nāk pats mūsu Kungs ar savu mīlestību un spēku. Te atklājas arī Baznīcas vienotība: daudzi Viņā kļūst par "vienu miesu"*: Vai svētības biķeris, ko mēs svētām, nav savienošanās ar Kristus asinīm? Vai maize, ko mēs laužam, nav savienošanās ar Kristus miesu? Jo viena maize, viena miesa esam mēs daudzie, tādēļ ka mēs visi esam līdzdalīgi pie šīs vienas maizes*. (I Kor 10:16) Tāpēc Dievgalds ir gan devums, gan uzdevums: lai Kristus mūsos turpina darboties arī, kad esam pasaulē.

❖ Pateicības lūgšana pēc Vakarēdiena

Draudze izsaka pateicību par Dieva žēlastību un stiprinājumu, ko saņemta no Kristus miesas un asinīm. Lūgšana mēdz būt ietverts arī pamudinājums dzīvot pēc Kristus mācības ikdienā.

NOSLĒGUMS

❖ Noslēguma svētība

Mācītājs dala svētību, ko viņam kā Baznīcai piederošās draudzes vadītājam uzticējis pats Dievs.

❖ Atlaišana (sūtīšana)

Mācītāja sacītie vārdi *"Ejiet ar mieru!"* ievada dievkalpošanas nākošo daļu, proti, to, kas noris ārpus baznīcas sienām: tiekam sūtīti pateicībā Dievam Evaņģēliju dzīvot un nest pasaulē Jēzus klātbūtni, žēlsirdībā kalpojot tuvākajam un kopjot attiecības ar Dievu un cilvēkiem, tā vairodami ticību, cerību un mīlestību.

3.3. VIESMĪLĪBA CITU FORMU DIEVKALPOJUMOS UN SVĒTDARBĪBĀS

Lai uzrunātu dažādas auditorijas - ģimenes, bērnus, jauniešus, kā arī ticībā vēl neiestiprinājušos brāļus un māsas, var tikt organizēti arī speciāli dievkalpojumi, svētbrīži, lūgšanu vakari, piemēram: slavēšanas dievkalpojums, jauniešu vai ģimeņu dievkalpojums.

Kristīgās viesmīlības izrādīšana ir būtiska neatkarīgi no dievkalpojumu, svētdarbību vai pasākumu veida. Caur dažāda veida dievkalpojumiem un svētdarbībām mēs izrādam īpašu viesmīlibu kādai konkrētai sabiedrības grupai.

4. VIESMĪLĪBA – DRAUDZES MISIJAS INSTRUMENTS

Caur kristīgu viesmīlību mēs ne tikai rādām Dieva mīlestības izpausmi, bet arī realizējam Jēzus doto pavēli:

> ***"Tāpēc eita un darait par mācekļiem visas tautas…"***
>
> */Mt 28:19/.*

Draudzes misija izpaužas divos virzienos:

- **misija "uz iekšu"** - pašā draudzē

  un

- **misija "uz āru"** - tas, ko draudze un tās locekļi realizē ārpus sava dievnama sabiedrībā, publiskos pasākumos, savās ģimenēs un ikdienā. Kristības, kāzas, kapu svētki, izvadīšanas un citi pasākumi baznīcā vai ārpus tās – tā ir draudzes iespēja ar savu viesmīlību parādīt mīlestību, kā Kristus ir mācījis.

4.1. VIESMĪLĪBAS KOPŠANA DRAUDZĒ

"Uz āru" mēs varam nest tikai to, kas mums pašiem piemīt. Draudzei, kuras iekšienē valda strīdi un nesaskaņas, neizdosies paust patiesu viesmīlību un izrādīt mīlestību arī pret viesiem.

- **Attiecības draudzē**

  Kristīgā mīlestība ir ne tikai jāpauž dievnama viesiem, visupirms tā ir arī jāpiedzīvo pašiem. Šī piedzīvošana vienmēr sākas pašā draudzē, tās iekšienē, brāļu un māsu savstarpējās attiecībās.

❖ Mīlestības darbi draudzē

Veids, kā mēs mācāmies un parādām Kristus mīlestību savā starpā. Šeit var minēt gan diakonisko (palīdzība, atbalsts, rūpes) kalpošanu draudzē, gan arī vienkāršu savstarpējo atbalstu emocionālos brīžos, gan arī praktisku palīdzību citiem draudzes locekļiem, piemēram, ar transportu, malkas talku, bērnu pieskatīšanu vai ko citu.

❖ Sadraudzība jeb agape

Arī sadraudzība draudzē ir attiecību veidošana, rūpju un mīlestības izpausme. Vairākās Evaņģēlija epizodēs Jēzus un mācekļi parāda īpašu mīlestību pret cilvēkiem, tos ne tikai mācot, bet arī pabarojot.

Bet Jēzus tiem sacīja: "Tiem nav jāiet projām; dodiet jūs tiem ēst!"

/Mt 14:16/

Arī starp mācekļiem maizes laušana ir viņu kopā būšanas vienojoša sastāvdaļa. Apustuļu darbu otrajā nodaļā Kristus māca, ka tos, kas nāk klausīties Dieva Vārdu, ir arī jāpabaro. Taču svarīgi atcerēties, ka **galvenais nav ēdiens, bet kopā būšana, Dieva Vārds un mīlestība!** Ja draudze tikai ēd kopā pēc Dievkalpojuma, tā nav patiesa kristīga sadraudzība. Kristīgā sadraudzībā ir jābūt arī kristīgam saturam, lūgšanām, vēlama brāļu un māsu kopīga darbošanās gan ēdienu gādājot, gan galdu klājot, kā arī kristīgām, saviesīgām sarunām. Sadraudzībai jākalpo attiecību veidošanai draudzē un jāstiprina mīlestība draudzes locekļu starpā.

❖ Dažādas grupas

Lūgšanu grupas, vīru un sievu vakari, Svētdienas skola, māceklības u.c. - arī tām jākalpo par mīlestības pilnu attiecību veidošanas vietu draudzē. Organizējot grupas draudzē jāņem vērā to galvenais uzdevums – virzība uz Kristu, tuvināšanās Dievam. Grupām jāsaglabā kontakts ar draudzi un draudzes mācītāju.

❖ Kopīga darbošanās

Tā veido draudzi kā vienu miesu. Talka dievnamā vai tā teritorijā, kāda draudzes locekļa īpašumā, pilsētā vai ciematā publiskā vietā, kā arī jau iepriekš minētā kopīgā ēdiena gatavošana un galdu klāšana sekmē ciešāku un mīlestības pilnu attiecību veidošanos draudzē, kā arī parāda draudzes vienotības spēku arī ārpus tās robežām.

❖ Iesaiste draudzes kalpošanās

Svētīga gan attiecīgajam kalpošanas virzienam, gan, protams, arī pašam cilvēkam, kurš iesaistās kalpošanās. Pieredzējušu un garīgi nobriedušu kalpotāju vadībā ir iespēja pieredzēt un izdzīvot patiesas mīlestības pilnas attiecības brāļu starpā.

4.2. PUBLISKU PASĀKUMU ORGANIZĒŠANA DIEVNAMĀ

Organizējot jebkuru pasākumu, jāatceras, ka **mērķis ir DIEVA VĀRDA pasludināšana.**

Jāpatur prātā, ka saturs – DIEVA VĀRDS - paliek nemainīgs, bet formas, kā mēs to pasniedzam, var būt dažādas. Tomēr vienmēr jāpārliecinās, ka Dieva Vārdu sludinām patiesu un nemainīgu:

"Zāle nokalst, un viņas ziedi nobirst,
bet Dieva Vārds paliek mūžīgi."
/1Pēt 1/

Jebkurā pasākumā var pievienot mācītāja vai laja sveicienu/uzrunu, lūgšanu, organizēt svētbrīdi pirms pasākuma vai pasākuma ietvaros. Publisku pasākumu organizēšana ir draudzes misijas instruments, tā ir iespēja ieaicināt baznīcā vairāk cilvēku, dot viņiem iespēju dzirdēt Dieva Vārdu, sajust Svēto Garu, draudzes viesmīlību un mīlestību.

Biežāk organizēto pasākumu veidi:

- koncerti,
- Baznīcu nakts, atvērto baznīcu diena (www.baznicunakts.lv),
- baznīcas vai draudzes jubilejas,
- dārza svētki, kristību diena,
- tematiskie, radošie vai cita veida pasākumi (piemēram, Adventa laikā),
- ekumēniskie pasākumi,
- vietējās pašvaldības vai sabiedrības kopienas pasākumi.

Pasākumu dievnamā organizēšanā var pamatā var izšķirt trīs virzienus:

- organizators ir pati draudze,
- organizators ir trešā persona un draudze tam atvēl savu dievnamu,
- sadarbība starp draudzi un organizatoru.

Ieteikumi, ja organizators ir pati draudze:

- Ir vismaz viens draudzes cilvēks, kas pārzina un ir informēts par pasākuma procesu no sākuma līdz beigām (cikos kas notiek, kuri cilvēki kalpo, kādas ir tehniskās vajadzības, vai vajag dāvanas un klāt galdu u.tml.).
- Par pasākumu ir informēti tie draudzes kalpotāji, kas nav tieši iesaistīti konkrētajā pasākuma organizēšanā, bet kuru kalpošanu var ietekmēt pasākuma norise (baznīcas uzkopšana, altāra ziedu nomaiņa, tehniskie darbi).
- Veidot organizatoru komandu, iesaistot vairākus draudzes locekļus (labs māceklības veids).
- Pārliecināties, ka katrs kalpotājs pasākumā zina savas atbildības un uzdevumus.
- Lai nebūtu pārpratumu un situāciju, kad tiek saplānoti vairāki pasākumi vienlaikus, ieteicams izveidot draudzes kalendāru, kas ir pieejams visiem atbildīgajiem.
- Lai draudzes locekļi un viesi varētu savlaicīgi plānot pasākumu apmeklējumus, nepieciešama atbilstoša publicitāte, kā arī draudzes locekļu savlaicīga informēšana, kuros pasākumos būs iespēja un nepieciešamība kalpot organizēšanā un viesmīlībā.

Ieteikumi, ja organizators ir trešā persona:

- Vispirms draudzē vienoties par robežām un noteikumiem, kas jāievēro trešajām personām, kuras vēlas rīkot pasākumu dievnamā.
- Slēgt līgumu par baznīcas telpu izmantošanu, līgumā iekļaujot noteikumus un nomas maksu par pasākumu. Līgumā vai tā pielikumā ir jāpārrunā abu pušu atbildība un rīcība. Vienkāršots līguma paraugs PIELIKUMS [13].

- Pārrunājot iespējamo sadarbību, uzreiz informēt pasākuma rīkotāju par apstākļiem dievnamā (pieejamo telpu skaitu, siltumu, mitrumu u.c. apstākļiem, kas var ietekmēt pasākuma norisi).
- Nepieciešams skaidri sadalīt atbildības. Piemēram, kurš gatavo plakātus un informāciju par pasākumu, kurš atbildīgs par informācijas/reklāmas izplatīšanu;
- Pirms pasākuma vienoties, kā tiek sadalīti ienākumi, kas gūti pasākuma laikā.

4.3. DRAUDZES MISIJA ĀRPUS BAZNĪCAS

Ikviena kristieša individuālais un draudzes kopējais uzdevums izriet no Kristus pavēles - darīt par mācekļiem. Lai to izpildītu, nepietiek vien sagatavot viesu ienākšanai dievnamu, bet nāksies darīt kā Kristus - iet pie cilvēkiem, runāt. Mācekļu darināšana nav darbs, bet aicinājums! Misija nav Baznīcai, bet Baznīca ir misija. Draudze reprezentē ne savu misiju, bet Dieva misiju. Baznīca pastāv, lai piepildītu pilsētu un sabiedrību ar Kristu. Lai realizētu šo misiju, draudzei jābūt vērīgai un jāseko notikumiem un pasākumiem savā apkārtnē - pilsētā, ciematā, novadā un jādodas tur, kur ir cilvēki. Arī Jēzus nesēdēja templī un negaidīja, kad nāks pie viņa, bet gāja tur, kur bija, ko uzrunāt. Draudzei ir jābūt tur, kur notiek vietējā dzīve. Palīdzība sabiedriskās talkās, dalība pilsētas svētkos u.tml, ir draudzes "zvaigžņu stunda", kur parādīt kristīgās vērtības, mūsu viesmīlību un Kristus mācīto mīlestību, sludināt Dieva Vārdu.

5. NOSLĒGUMA NOVĒLĒJUMS

"Mēs uzņemam viesus ar domu, lai viņi gribētu kļūt par vienu no mums, tāpēc parādām mīlestību savstarpējās attiecībās. Svarīgi atcerēties - mēs neesam centrs; centrs ir Kristus, mēs esam tikai viesmīļi."

Bīskaps Hanss Martins Jensons /"Svētdienas Rīts", 2024.g decembris./

Pilna intervija ar bīskapu, kā arī citi raksti laikrakstā "Svētdienas Rīts" par viesmīlības tēmu ir pievienoti pielikumā - PIELIKUMS [14].

Materiālu sagatavoja darba grupa:

Hans Martins Jensons /Liepājas diecēzes bīskaps/

Agita Apine / Misijas nozares vadītāja/

Guntis Apriķis / Kuldīgas iecirkņa prāvests/

Vilis Kolms / Liturģijas komisijas loceklis/

Ilgvars Matīss / Gulbenes dr.mācītājs/

Līga Taukule / Dubltu dr. padome/

Indra Piliksere / Cēsu Sv.Jāņa dr. administratore/

Lūgšana:

Dievs, ļauj man ieraudzīt, ka Tu manā dzīvē ieved daudz tādu cilvēku, kuriem tieši es varu parādīt Tavu mīlestību! Lūdzu, palīdzi man gan savās mājās, gan citos īpašumos, kuros Tu mani esi licis par pārvaldnieku, katru ciemiņu uzņemt kā tādu, kas Tev ir sevišķi mīļš un, ko Tu esi pie manis atsūtījis! Palīdzi atcerēties, ka viss, kas man pieder ir Tevis dots! Āmen!

/Lūgšanu sagatavoja Elīna Lāce/

6. PIELIKUMI (SPIED ŠEIT)

Šim materiālam esam sagatavojuši arī praktiskos palīgus, kurus varat izmantot savā draudzes viesmīlības kalpošanā. Šos praktiskos palīgus varat lietot elektroniski, izdrukāt, kā arī pārveidot savas draudzes vajadzībām.

PIELIKUMS [1] – Dievnama nosaukuma plāksne (paraugs)

PIELIKUMS [2] – Draudzes nosaukuma plāksne (paraugs)

PIELIKUMS [3] – LELB veidlapa

PIELIKUMS [4] – Dievkalpojuma norises I lapiņa bez melodijām

PIELIKUMS [5] – Dievkalpojuma norises I lapiņa ar melodiju

PIELIKUMS [6] – Baznīcas sagatavošanas darba lapa (teksts)

PIELIKUMS [7] – Baznīcas sagatavošanas darba lapa (attēls)

PIELIKUMS [8] – Praktiskais palīgs viesmīlības kalpošanā

PIELIKUMI [9-1 līdz 9-4] – Baznīcas drošība (attēli)

PIELIKUMS [10] – Apzīmēšana ar krusta zīmi

PIELIKUMS [11] – Sagatavošanās dievkalpojumam (attēls)

PIELIKUMS [12] – Dievkalpojuma norise (attēls)

PIELIKUMI [13-1 un 13-2] – Baznīcas nomas līguma paraugs

PIELIKUMS [14] – “Svētdienas Rīts”, publikācijas par viesmīlību